

בית הדין לתחרות ירושלים

ת"כ 18-07-745 בנק מזרחי טפחות בעמ' ואח' נ' הממונה על הגבלים העסקיים ואח'

בפני כב' השופט ע' שחם

העוררים

1. בנק מזרחי טפחות בע"מ

על ידי ג' ארדינסט, עו"ד; מ' רוטשילד, עו"ד; א' ברנאייזן, עו"ד; ש' וכסלמן, עו"ד

2. ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ

3. ישעיהו לנדאו נכסים (1998) בע"מ

4. כסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ

5. נכסי שרודר בע"מ

על ידי ד' טל, עו"ד; נ' ברג – לבנת, עו"ד; ד' יעקובוביץ, עו"ד; ס' אתירם, עו"ד

6. בנק אגוד לישראל בע"מ

על ידי צ' אגמון, עו"ד; מ' מרידור, עו"ד; ר' שחורי, עו"ד; ג' לייטסטון, עו"ד

נגד

הממונה על התחרות

המשיבה

על ידי א' מקדסי, עו"ד; מ' מיארה, עו"ד; י' רביד, עו"ד

פסק דין (פסקאות מותרות לפרסום)

1. בפניי שני עררים על החלטה מיום 30.5.18 של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים (כיום, הממונה על התחרות; להלן – הממונה ומ"מ הממונה) להתנגד למיזוג בין בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן – בנק מזרחי) לבין בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן – בנק אגוד). ברקע ההחלטה הסכם מיום 27.11.17, לפיו ירכוש בנק מזרחי את מלוא הון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד. בימים 7.12.17 ו- 12.12.17 הוגשו לרשות הגבלים עסקיים (כיום, רשות התחרות; להלן – הרשות) הודעות מיזוג. ביום

בית הדין לתחרות ירושלים

ת"כ 18-07-745 בנק מזרחי טפחות בעמ' ואח' נ' הממונה על ההגבלים העסקיים ואח'

30.5.18 ניתנה, כאמור, החלטת מ"מ הממונה להתנגד למיזוג. ביום 21.6.18 פורסמו נימוקי ההתנגדות (להלן יכוננו ההחלטה ונימוקיה יחד - ההחלטה).

2. בהחלטה נקבע כי המיזוג מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ובציבור בתחום הבנקאות הקמעונאית. עוד נקבע כי קיים חשש סביר שכתוצאה מהמיזוג תיפגע באופן משמעותי התחרות גם בתחום מתן האשראי לענף היהלומים.

3. מכאן העררים שבפניי. ערר אחד הוגש על ידי בנק מזרחי (להלן – ערר בנק מזרחי). הערר השני הוגש על ידי בנק אגוד ועל ידי בעלי השליטה בו (להלן – ערר בנק אגוד).

4. לבקשת העוררים, ובהעדר התנגדות מטעם הממונה, התקיים הדיון בעררים בפניי, כדן יחיד, בהתאם לסמכותי לפי הוראת סעיף 33 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן – חוק התחרות הכלכלית).

...

סיכום

225. הגיעה העת לסכם את העולה מפסק הדין. כפי שפורט לעיל, הגדרת השוק עליה התבסס הניתוח בהחלטת מ"מ הממונה מעוררת קשיים מהותיים, ואינה יכולה לעמוד. בחינת המעברים בין הבנקים, אשר היוותה נדבך מרכזי בהתנגדות למיזוג, מעוררת גם היא קשיים, הן במישור המושגי, הן במישור היישומי והמתודולוגי. בהתחשב במאפייניו של בנק אגוד, בדרכי פעילותו, בקשיים העומדים בפניו, לרבות במישור היעילות, ובהעדר אינדיקציה משמעותית בדבר השפעה של הבנק על השחקנים האחרים בשוק, אין בסיס לקביעה כי גריעתו של הבנק צפויה לפגוע באופן משמעותי בתחרות. מסקנה זו עומדת בעינה גם לנוכח רפורמות בענף הבנקאות, המצויות בשלבי התהוות שונים. נוכח כל אלה, עמדת מ"מ הממונה, כי המיזוג מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות, בכל הנוגע לסל השירותים הבנקאי, אינה יכולה לעמוד, על פי התשתית הנרחבת שהוצגה.

226. יש יסוד לקביעת מ"מ הממונה בדבר חשש סביר לפגיעה בתחרות בכל הנוגע לאשראי בתחום היהלומים. לא הונחה תשתית בדבר אפקט פרו תחרותי של המיזוג, העשוי להוות משקל נגד הולם לפגיעה זו. בנסיבות אלה, יש להחזיר את העניין למ"מ הממונה, על מנת שיידרש לשאלה האם ניתן

בית הדין לתחרות ירושלים

ת"כ 18-07-745 בנק מזרחי טפחות בעמ' ואח' נ' הממונה על ההגבלים העסקיים ואח'

להפיג את החשש האמור באמצעות קביעת תנאים. בהחלטה יתייחס מ"מ הממונה גם לעניין נוסף, אשר לא לובן בהחלטה מושא העררים, והוא השאלה האם חשש תחרותי שהעלה מ"מ הממונה, בדבר דפוסי פעולתו הצפויים של בנק מזרחי אם סך נכסיו המאזניים יתקרב ל-20% מסך הנכסים המאזניים במערכת, נותר בעינו גם בעקבות מכתבה הנזכר של סגנית המפקח על הבנקים (ראו פסקה 162 לעיל). נוכח לוחות הזמנים העולים מהסכמות הצדדים למיזוג, החלטת מ"מ הממונה בעניינים אלה תינתן בכל ההקדם, ובכל מקרה לא יאוחר מיום 31.12.19.

227. ודוק. יש ממש בטענת הממונה, כי ההחלטה מושא העררים נשענה על מסד נתונים מקיף ונרחב. עולה גם, כי בוצעה עבודה נרחבת ויסודית. צודקת הממונה גם בטענה, כי נקודת המוצא היא שמדובר ברשות בעלת מומחיות ומקצועיות, להם יש לתת את המשקל הראוי. ההחלטה מושא העררים הייתה שקולה ומפורטת. ברם, אין בכל אלה כדי לגרוע מן הקשיים המפורטים לעיל. שלא כנטען, אין מדובר בקשיים הנוגעים להיבטים שוליים בהחלטת מ"מ הממונה, כי אם בנדבכים מרכזיים של החלטה זו.

228. התוצאה של כל האמור היא, כי העררים מתקבלים. ההחלטה להתנגד למיזוג מבוטלת בזה. העניין מוחזר למ"מ הממונה, על מנת שישלים את החלטתו, בהתאם לפסקה 226 לעיל. הממונה תישא בשכר טרחת עו"ד של כל אחת משלוש קבוצות העוררים (בנק מזרחי, בעלי השליטה ובנק אגוד), בסך של 50,000 ₪. לסכומים אלה אין לצרף מע"מ. הם מביאים בחשבון את היקף העבודה שנדרשה בהליך זה, את מכלול הקביעות לעיל, את שיעורי שכר הטרחה שנפסקו בהליכים דומים, ואת המורכבות הרבה הנוגעת להחלטת מ"מ הממונה, הגם שבסופו של יום, זו לא אושרה. הסכומים ישולמו לא יאוחר מיום 1.1.20.

עודד שחם, שופט